

info@kerekpárosmiskolc.net

KERÉKPÁROS
MISKOLC

www.kerekpárosmiskolc.net

II GRASSO.hu
grafika | dekor | nyomda | web | foto

Kétirányú kerékpáros közlekedés
egyirányú utcákban

Bevezetés

Kerékpározás közben nincs károsanyag-kibocsátás. A kerékpározás nem kelt zajt. A kerékpározás egészségesen tart. Aki kerékpárral jár bevásárolni, a helyi kereskedők megmaradását támogatja, élénkíti a helyi gazdaságot.

A kerékpárosok részarányának növekedésével valójában még a városi autózás lehetőségei is javulnak: azok ugyanis, akik autóról biciklire váltanak, nem vesznek igénybe parkolóhelyeket a zsúfolt belvárosban, és kerékpárjukkal az úttesten is sokkal kisebb helyet foglalnak el, mintha autóval közlekednének. Márpedig a belvárosban szabad útfelületből és szabad parkolóhelyből mindig kevés lesz.

A kerékpáros közlekedés fejlődésének előmozdítására szolgáló egyik legáltalánosabb megoldás, amikor a kerékpárosokat kiveszik az egyirányúsítás alól. Hiszen alaposabban átgondolva kiderül, hogy az egyirányú forgalmú utak jelentős részénél valójában semmi sem indokolja, hogy ennek hatálya a kerékpárosokra is kiterjedjen, az egyirányúsítás céljai akkor is teljesülnek, ha ez a korlátozás a kerékpárosokra nem vonatkozik.

Látni fogjuk, hogy a világ fejlett országaiban ma már teljesen természetes ez a forgalmi rend – és ez nyilván nem véletlen.

Miskolc több évtizedes lemaradását kezdte el bepótolni ezen a téren, amikor 2011-ben több egyirányú utcát is megnyitott kétirányú kerékpározásra. Ezzel nem csupán a kerékpárosok kaptak (és kapnak egyre újabb utcákban) új lehetőséget, hanem minden miskolci közlekedő: mindannyian bizonyíthatjuk, hogy tudunk civilizált, európai módon közlekedni, tudunk és akarunk odafigyelni egymásra a forgalomban.

Ez a tájékoztató részletesen bemutatja a kerékpárosok számára mindkét irányból átjárható egyirányú utcák témakörét. A megfelelő fejezetekben idézzük a KRESZ [többször módosított 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól] vonatkozó előírásait.

1. Így kezdődött

1.1. Röviden az egyirányú forgalmú közlekedési rendről

Az egyirányú utcák elvét már a rómaiak is ismerték. Az első újkori egyirányú utcát 1617 augusztusában Londonban vezették be.

A modern városi közlekedésben egyirányú forgalmú utak kijelölésére több okból is sor kerülhet. Ilyen okok:

- a forgalom folyamatosságának biztosítása nagy forgalmú, de kis használati szélességű utakon,
- a gépjármű-közlekedés fenntartása szűk utcákban, ahol a szemből jövő gépkocsik számára nem elegendő a hely,
- az átmenő forgalom kizárása (forgalomcsillapítás, ilyenkor a kijelölt forgalmi irányt szakaszosan változtatják),
- parkolósávok kialakítása.

1.2. Az egyirányú utcákban való kétirányú kerékpáros közlekedés kezdetei

Az egyirányú forgalmú utakon a kijelölt iránnyal szemben való haladás tilalma – a gyalogosok kivételével – klasszikusan általában minden közlekedőre vonatkozott.

Csak hogy a kerékpáros közlekedés nem okoz forgalmi torlódást és nem károsítja a környezetet, a kerékpárok tárolása nem igényel külön forgalmi sávot, ezért az egyirányú utcák kialakításának indokai nem értelmezhetők a kerékpárosokra.

Ugyanakkor a kerékpározás érzékeny a kerülőutakra, az egyirányú utcák kerékpáros kétirányúsítása részben ezért is hatékony eszköz egész lakóövezetek, összefüggő belvárosi területek kerékpárral való, kerülőutaktól mentes átjárhatóságának megoldására.

A közlekedés biztonságát növeli, hogy ezáltal a kerékpárosok a fő közlekedési utakkal párhuzamos kisebb jelentőségű (és forgalmú) egyirányú utcákban tudnak közlekedni.

Az egyirányú utcák kétirányú kerékpározás előtti megnyitása kíméli a város pénztárcáját is: nyilvánvalóan olcsóbb megoldás, mintha külön kerékpárutakat kellene építeni.

Egyebek között ezekkel magyarázható, hogy Nyugat-Európában már bő két évtizede bevált gyakorlat az egyirányú utcák megnyitása a kétirányú kerékpáros forgalom előtt: a szomszédos Ausztriában például az StVO (=az ottani KRESZ) 1983-tól biztosítja ezt a lehetőséget. Németországban a kilencvenes évektől kezdték megnyitni az egyirányú utcákat, de az igazi lökést az StVO 1997-es módosítása adta a folyamatnak. Az osztrák példánál maradva, ott már az ezredfordulóra meglehetősen elterjedtté vált ez a forgalmi rend: Salzburgban például 2000-re a város 64 egyirányú utcájának 2/3-a volt megnyitva kétirányú kerékpározásra. Azóta ez a tendencia csak tovább folytatódott.

Emellett a forgalmi rend mellett Belgium talán még a más országokban szokásosnál is komolyabban elkötelezte magát. Az ottani szabályok – a tapasztalatok alapján – fokozatosan bővítették a kijelölés lehetőségeit. 1991-től volt alkalmazható ez a forgalmi rend, az első (kedvező) tapasztalatok alapján 1998-ban először miniszteri körlevél ajánlotta alkalmazását, majd 2004. július 1-jétől rendeletileg tették kötelezővé minden olyan egyirányú utcában, ahol a pályaszélesség meghaladja a 3 métert és az engedélyezett sebesség nem több 50 km/h-nál. Érdekes még, hogy 2002-től a korábbi 3 méterről 2,6 m-re csökkentették a kerékpáros kétirányúsításhoz szükséges legkisebb útpálya-szélességet (2,6-3 m között azonban nem kötelező, hanem csak lehetőség a kijelölés).

1.3. Példák külföldről és itthonról

Kerekpárosok számára mindkét irányból átjárható egyirányú utcák külföldön

Különösen a bal oldali képen látszik jól, hogy az ellenirányú kerékpárosokat egy forgalmi sáv szélességű egyirányú utcába is beengedik (Grenoble).

Autó és szemből érkező kerékpáros találkozása szűk egyirányú utcában

Forrás: ARGUS (Arbeitsgemeinschaft Umweltfreundlicher Stadtverkehr, Wien, = Munkaközösség a Környezetbarát Városi Közlekedésért)

Autós és szemből jövő kerékpáros találkozása 1.

Mindketten jól látják egymást, föl tudnak készülni az egymás melletti elhaladásra.

Autós és szemből jövő kerékpáros találkozása 2.

Autós és kerékpáros egyaránt csökkenti a sebességét, és lehetőség szerint mindketten jobbra húzódnak.

A mintegy félméternyi oldaltávolság az egymás melletti biztonságos elhaladáshoz a kis sebesség mellett tökéletesen elegendő.

Autós és szemből jövő kerékpáros találkozása 3.

Miután elhaladtak egymás mellett, mindketten azon a nyomon folytatják útjukat, amelyen a találkozás előtt haladtak.

Néhány hazai példa egyirányú forgalmú utak kerékpáros kétirányúsítására
(Szeged, ill. Újpest)

2. Honnan tudja a kerékpáros, hogy behajthat-e egyirányú forgalmú útra a gépjárművek számára kijelölt forgalmi iránnyal szemben?

Egyirányú forgalmú útra a gépjárműforgalom irányával ellentétes irányból behajtani akkor szabad, ha ezt a közút kezelője a *Behajtani tilos* jelzőtábla alatt elhelyezett *Kivéve kerékpár* kiegészítő táblával engedélyezi.

Ez az engedély csak a kerékpárosokra vonatkozik, más járművek behajtása ebből az irányból tehát továbbra is tilos.

Fontos:

Kerékpárral sem szabad a *Behajtani tilos* táblánál behajtani, ha a tábla alatt nincs *Kivéve kerékpár* kiegészítő tábla.

Jogi háttér (KRESZ):

14. § (1) A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:

- a) „Jobbra bekanyarodni tilos” (27. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésben jobbra bekanyarodni tilos;
- b) „Balra bekanyarodni tilos” (28. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésben megfordulni és balra bekanyarodni tilos;

...

n) „Mindkét irányból behajtani tilos” (40. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra mindkét irányból tilos behajtani;

...

z) „Behajtani tilos” (53. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az egyirányú forgalmú útra ebből az irányból behajtani tilos.

...

(15) Ha az (1) bekezdés a), b), n) és z) pontjában említett jelzőtábla alatt az 59/a. ábra szerinti kiegészítő táblán autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra van, a jelzőtáblával jelzett tilalom a menetrend szerint közlekedő autóbuszra és/vagy kerékpárra nem vonatkozik.

3. Honnan tudják az egyirányú forgalmú úton közlekedő járművek vezetői, hogy szembejövő kerékpárforgalomra is kell számítaniuk?

Azokban az egyirányú utcákban, ahol a kerékpárosokat a kijelölt forgalmi iránnyal ellentétes irányból is beengedik, a kijelölt forgalmi irányban az *Egyirányú forgalmú út* jelzőtábla alatt *Kétirányú kerékpáros forgalom* kiegészítő táblát helyeznek el.

Ez a kiegészítő tábla nagyon fontos, hiszen a kijelölt forgalmi irányban haladó járművek vezetőinek a kiegészítő táblát látva tudniuk kell, hogy szemből jövő kerékpáros forgalomra kell számítaniuk.

Ezt mondja a KRESZ:

17. § (1) A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:

- ...
- b) „Egyirányú forgalmú út” (104-105. ábra);
- ...
- (3) Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák (104. és 105. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő táblán (105/a. ábra) autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra jelenik meg:
  - a) az úttesten kijelölt kerékpársávon, ennek hiányában az úttest jobb széléhez húzódva a kerékpáros,
  - ...
  - c) a kerékpáros által is igénybe vehető autóbusz forgalmi sávon - az autóbusz részére kijelölt közlekedési iránnyal megegyezően - a kerékpáros is a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben közlekedhet.

Egyirányú utcákban a *Behajtani tilos* jelzőtábla és az alatta elhelyezett *Kivéve kerékpár*, valamint az *Egyirányú forgalmú út* és alatta elhelyezett *Kétirányú kerékpáros forgalom* kiegészítő tábla **együttesen** jelzi a kétirányú kerékpározást engedélyező forgalmi rendet. Ismeretük ezért mind a kerékpárosok, mind az autósok számára nélkülözhetetlen.

4. Hogyan jelzik az egyirányú utcába bekanyarodni szándékozóknek, hogy behajtás után szemből kerékpárosokra kell számítaniuk?

Táblázási változatok: a következőkben az egyirányú forgalmú utat megközelítő járművezető (lehet kerékpáros, vagy autós) nézőpontjából mutatjuk be a közúti jelzések alkalmazásának leggyakoribb módjait.

A bemutatott példákban az egyirányú forgalmú út kijelölt forgalmi iránya a balról jobbra tartó irány. Ha az ellenkező irány lenne a kijelölt, akkor a *Kötelező haladási irány*, illetve a *Balra/Jobbra bekanyarodni tilos* jelzőtáblák ellentett irányú nyilat mutató változatai szerepelnének, egyebekben a táblázás megegyezik. A táblázás kiegészülhet pl. megállást tiltó, vagy sebességet korlátozó táblákkal.

a) Egyenrangú utak keresztezése

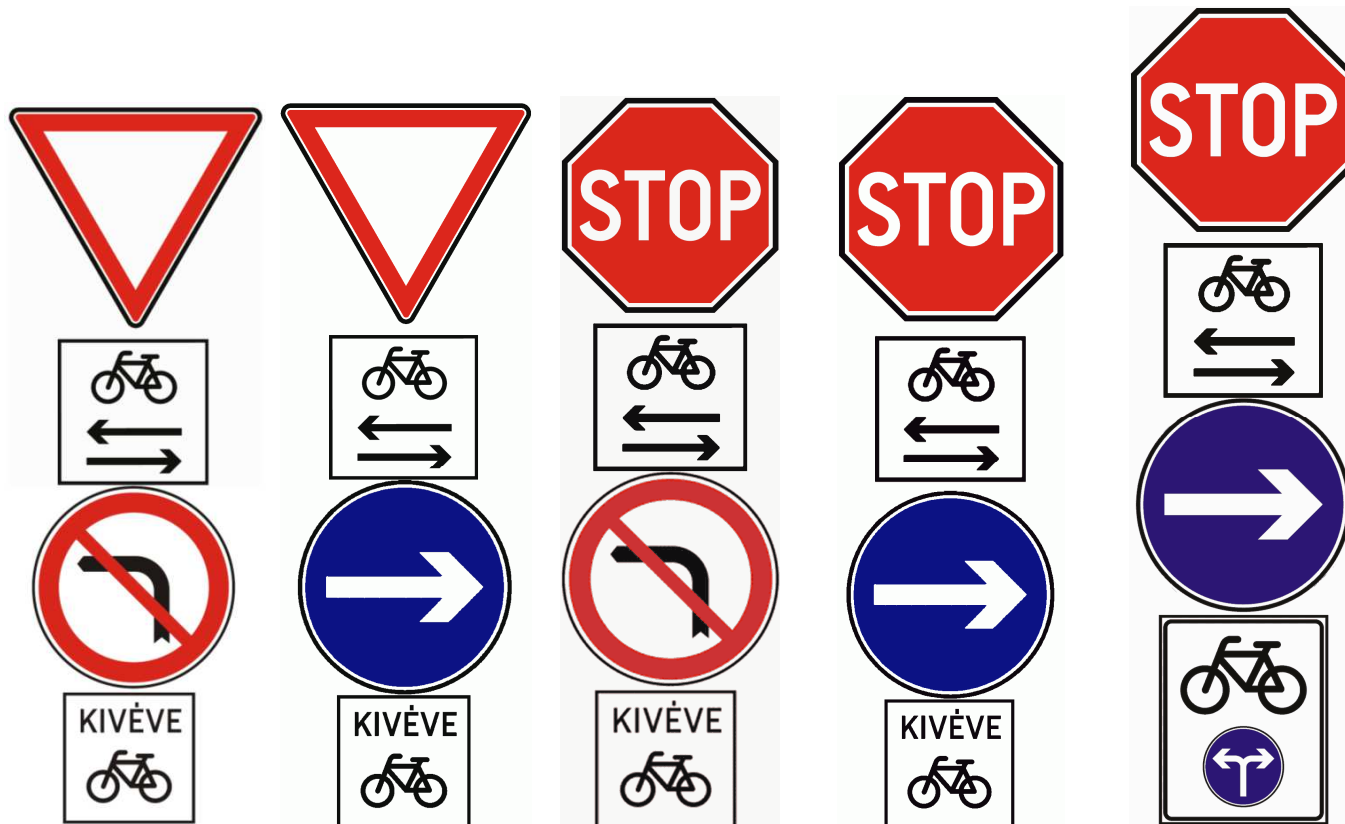

vagy: táblázás nélkül

b) A keresztező útnak elsőbbsége van az egyirányú forgalmú úttal szemben

c) Bekanyarodás előtt elsőbbséget kell adni az egyirányú forgalmú úton haladók számára

**5. Hol haladhat a gépjárműforgalom irányával szemben közlekedő kerékpáros az egyirányú forgalmú úton?
Hogyan haladhat el egymás mellett autó és szemből érkező kerékpár?**

Alapszabály, hogy a kerékpárosnak **mindig** a saját menetiránya szerinti jobb oldalon kell közlekednie.

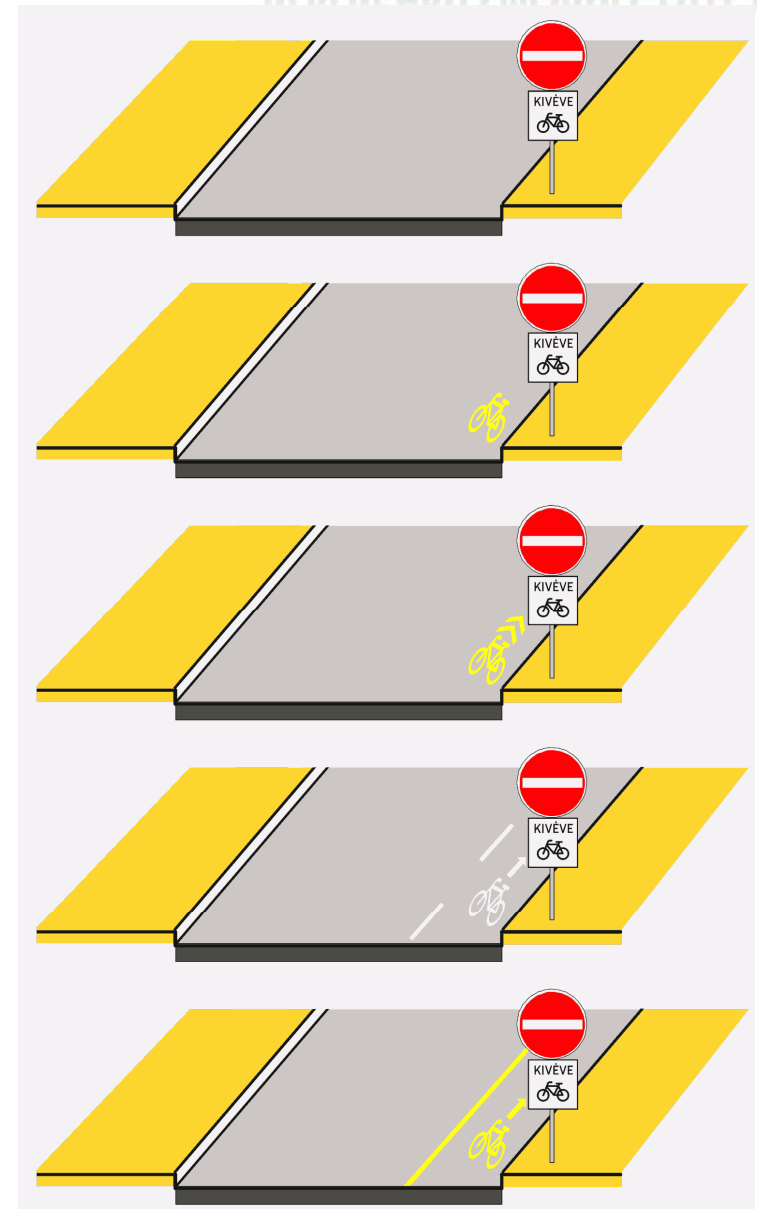
Ez azt is jelenti, hogy a kijelölt forgalmi irányban haladó járművek vezetői mindig a bal kezük felől számítanak szemből jövő kerékpárosokra.

A jogszabályok, útügyi műszaki előírások és a helyi adottságok szerint a gépjárműforgalommal szemben haladó kerékpárosok által igénybe vehető útfelület:

- vagy nincs külön kijelölve burkolati jellel,
- vagy az úttestre felfestett sárga színű kerékpárjelek (a szükséges helyeken útirányjelző nyilakkal kiegészítve) pozícionálják a kerékpárost,
- vagy kerékpáros nyom burkolati jelek jelzik a kerékpáros számára ajánlott haladási nyomot,
- vagy fehér színű szaggatott vonallal jelölt nyitott kerékpársáv jelöli ki, hogy hol kell közlekedni (ezt a vonalat mind a kerékpárral, mind autóval át szabad lépni a KRESZ-ben előírtak szerint),
- vagy sárga színű folytonos vonallal jelölt kerékpársávban kell haladni (ennek a vonalnak az átlépése tilos, ahol bármely okból biztosítani kell, hogy a vonal átléphető legyen, a felfestés szaggatott).

A lehetséges megoldásokat a szemközti ábra a fenti felsorolás sorrendjében mutatja be.

Az egyirányú utcák kétirányú kerékpáros használata a közlekedők együttműködésének elvén alapul.

A sebességet autósoknak és kerékpárosoknak egyaránt úgy kell megválasztania, hogy biztonságosan tudjanak közlekedni, és a többi közlekedőben ne keltsen félelmet a sebességük.

Ha szemből olyan jármű jön, ami nem – vagy csak nehezen – férne el, a közlekedők félrehúzóddással, szükség szerint megállással segíthetik egymás továbbhaladását. Segítsük egymást, figyeljünk oda a másokra!

Ezt mondja a KRESZ:

17. § (1) A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:

...

(3) Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák (104. és 105. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő táblán (105/a. ábra) ... kerékpárt mutató ábra jelenik meg:

a) az úttesten kijelölt kerékpársávon, ennek hiányában **az úttest jobb széléhez húzóddva** a kerékpáros,

...

c) ... a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben közlekedhet.

18. § (1) Az útburkolati jelek:

...

(4) A kerékpársávot az úttest többi részétől folytonos - az útkereszteződésnél, továbbá ahol a járművek várakozóhelyét az úttest széle és a kerékpársáv külső széle között jelölték ki, szaggatott - sárga vonal választja el.

...

(9) Az úttesten, burkolati jellel kijelölt kerékpáros nyom (158/k. ábra) jelzi a kerékpárosok részére az úttesten történő haladásra ajánlott útfelületet. Az így megjelölt úttesten fokozottan számolni kell kerékpárosok közlekedésével.

(10) A nyitott kerékpársávot - amely a kerékpárosok közlekedésére kijelölt sáv - az úttesten felfestett fehér színű szaggatott vonal és kerékpárt mutató burkolati jel is jelzi. A nyitott kerékpársávot - az egy irányban vagy egymással szemben közlekedő járművek egymás mellett történő elhaladás ezt szükségessé teszi - más járművek is igénybe vehetik, az irányváltoztatásra vonatkozó szabályok megtartása mellett. A jobbra bekanyarodást a nyitott kerékpársávról kell végrehajtani. A kerékpáros balra bekanyarodásra történő felkészülés céljából, vagy ha a nyitott kerékpársáv megszűnik, a nyitott kerékpársávot elhagyhatja.

...

25. § (2) Járművel az úttesten - az előzés és kikerülés esetét kivéve - annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni.

...

(3) ... a nyitott kerékpársávot, valamint a kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, vagy az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni - az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével - az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban.

...

32. § (1) Az egymás mellett ellentétes irányban (szemben) elhaladó járművek között megfelelő oldaltávolságot kell tartani; ennek érdekében - a szükséghez képest - a járművekkel kölcsönösen az úttest széléhez kell húzódní.

(2) Olyan keskeny úttesten, amelyen a járművek egymás melletti elhaladása nehéz vagy lehetetlen, a járművekkel meg kell állni és az elhaladást az útpadkára húzódással vagy hátramenettel kell lehetővé tenni. Hátramenni azzal a járművel kell, amellyikkel ez - a járművek adottságait és a körülményeket figyelembe véve - könnyebben megtehető.

(3) Ha az úttest mindkét irányból belátható szakaszon egy forgalmi sávra szűkül és a közúti jelzésekből más nem következik, a szembejövő járművek közül annak a járműnek van elsőbbsége, amelyik útját irányváltoztatás nélkül tudja folytatni; a másik jármű vezetője az áthaladást lassítással, illetőleg - a szükséghez képest - megállással biztosítani köteles.

6. Egyirányú utcából balra kanyarodó autós és szemből érkező kerékpáros viszonya

Ez az egyirányú utcákban való kétirányú kerékpározás egyetlen olyan kérdése, amely jogilag sajnos egyelőre rendezetlen.

A KRESZ módosításánál ugyanis nem vették figyelembe, hogy a 31. § rendelkezései egymással ellentmondásban vannak.

A fejezet címében szereplő forgalmi helyzetben ugyanis:

- az autós akkor jár el jogkövető módon, ha a menetiránya szerinti bal oldalra húzódik a kanyarodásra való fölkészülés során,
- ám ha a szemből érkező kerékpáros jogszerűen él a részére a jogszabályban biztosított elsőbbségével, és jogkövető módon a menetiránya szerinti jobb szélén halad, akkor nekiütközik a kanyarodni készülő autónak.

Bár eddig ez a kérdés a gyakorlatban sem külföldön, sem Magyarországon nem vezetett balesetekhez, tisztázni szükséges.

A problémát a gyakorlatban a közútkezelő szakemberei oldhatják fel azzal, hogy egyfajta mesterséges bal szél alakítanak ki a kereszteződés előtt úgy, hogy az út tényleges széle és e mesterséges szél között egy kerékpár biztonságos elhaladásához szükséges hely maradjon.

Nem új találmányról van szó, kerékpáros bejárati kapunak nevezik, és külföldön már régóta sikeresen alkalmazzák.

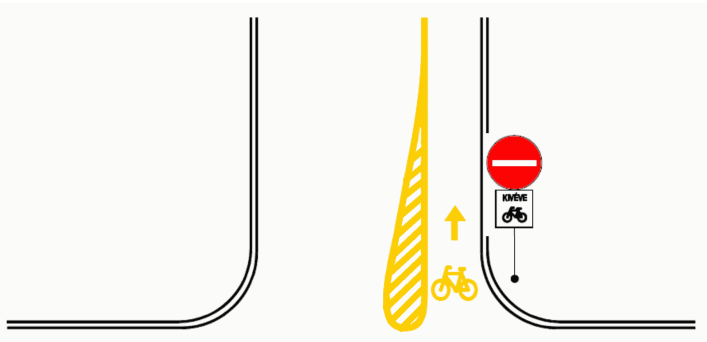
Képek forrása:

Meschik, M.: Führt die Förderung des Radverkehrs gegen die Einbahn?
Wien, 2003

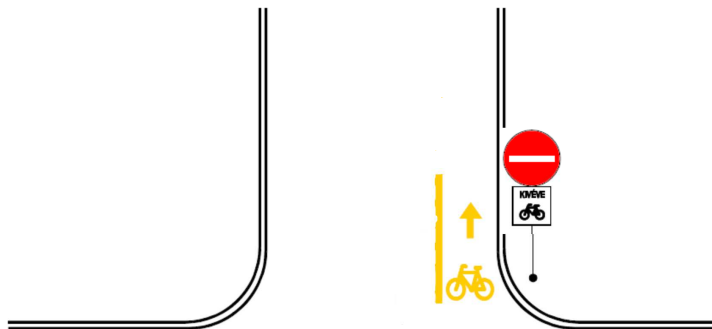
Kétféle kaput ismerünk:

a) Kerékpáros bejárati kapu

Olyan kereszteződésekben festik fel, ahol az úttest szélessége elegendő arra, hogy a gépkocsi és a kerékpár mellett még a forgalom elől elzárt terület is elférjen.

b) Egyszerűsített kerékpáros bejárati kapu

Olyan kereszteződésekben festik fel, ahol az úttest nem elég széles ahhoz, hogy a gépkocsi és a kerékpár mellett még a forgalom elől elzárt terület is elférjen, vagy a forgalom annyira csekély, hogy elegendő ez a megoldás is.

A kerékpáros bejáratú kapu lehetővé teszi, hogy:

- az egyirányú utcába a szemből érkező és egyenesen behaladó kerékpáros élhessen az egyirányú utcából balra kanyarodni szándékozó járművel szemben élvezett elsőbbségével,
- az egyirányú utcából érkező jármű szabályosan a felfestett forgalom elől elzárt területig, illetve sárga vonalig történő balra húzódással úgy tud szabályosan felkészülni a balra kanyarodáshoz, hogy közben elsőbbséget ad a szemből érkező és az egyirányú utcába a kijelölt forgalmi iránnyal szemben behajtó kerékpárosnak.

Ezt mondja a KRESZ:

31. § (1) Az útkereszteződésben másik útra bekanyarodni szándékozó vezető a járművel

...

b) útburkolati jelek hiányában

...

- balra bekanyarodás esetében az úttest felezővonalára mellé, illetőleg osztottpályás és egyirányú forgalmú úton az úttest bal szélére köteles - az útkereszteződés előtt kellő távolságban - besorolni.

...

(5) Elsőbbséget kell adni, ha a 28. § (2) bekezdésében foglaltakból más nem következik

...

c) balra bekanyarodó járművel

ca) az úttesten szemből érkező és egyenesen továbbhaladó vagy jobbra bekanyarodó jármű,

... részére.

7. Megállás, parkolás az úttest gépjárművek számára kijelölt menetiránya szerinti bal oldalon

Az autók parkolósávjától igyekezzünk kb. 1 méter távolságban kerékpározni, hogy védve legyünk az esetleg hirtelen ránk nyitott ajtóktól! Ha ezt a gépjárműforgalom nem teszi lehetővé, akkor haladjunk lassabban, és figyeljük a parkoló autókat.

Ezt mondja a KRESZ:

40. § (1) Járművel megállni - ha közúti jelzésből vagy a (2)-(5) bekezdés rendelkezéséből más nem következik - csak az úttest menetirány szerinti jobb szélén, azzal párhuzamosan, egy sorban szabad. A megállást irányjelzéssel jelezni kell.

...

(2) Egyirányú forgalmi úton az úttest bal szélén - ha közúti jelzésből más nem következik - akkor szabad megállni, ha a jármű mellett az úttest jobb széléig mérve legalább 5,5 méter szélességű hely marad.

8. Mi a teendő útkereszteződésekben?

Alapszabály, hogy nincs (speciálisan erre a helyzetre vonatkozó) szabály. Azaz mindig a KRESZ (remélhetőleg) jól ismert szabályait kell megfelelően alkalmazni ezekben a helyzetekben is.

Először egy nagyon fontos szabály, azután pedig nézzük őket sorjában!

Ezt mondja a KRESZ:

28. §

...

(3) Útkereszteződést járművel csak olyan sebességgel szabad megközelíteni, hogy a vezető eleget tehessen elsőbbségadási kötelezettségének és e tekintetben másokat a jármű sebességével ne tévesszen meg.

8.1. Ha a kereszteződés forgalmát nem szabályozzák jelzőtáblák

A továbbhaladás sorrendjét a jobbkéz-szabály dönti el.

Nem a járművek mérete határozza meg az elsőbbséget, hanem az, hogy egymáshoz viszonyítva milyen irányból érkeznek a kereszteződésbe.

A szabály alkalmazása minden közlekedőtől nagy figyelmet kíván.

Egyelőre szokatlan, újszerű az, ha egyirányú utcából a kijelölt forgalmi iránnyal ellentétes irányból érkezik kerékpár a kereszteződésbe. Fontos, hogy kerékpárosok és autósok is egyaránt emlékezzenek a szabályra!

Pontosan a dolog újszerűsége miatt, ahol ilyen forgalmi rend van, az ellenirányból jobb felől érkező kerékpárosok védelme érdekében annak ellenére is célszerű kihelyezni az *Egyenrangú utak kereszteződése* jelzőtáblát (a kerékpárosokra utaló kiegészítő táblával), hogy az a vonatkozó miniszteri rendelet melléklete (JETSZ) nem írja elő.

Ezt mondja a KRESZ:

28. § (1) Az útkereszteződésben - ha a (2) bekezdés rendelkezéseiből más nem következik - a járművel elsőbbséget kell adni

a) a jobbról érkező minden jármű ...
részére.

8.2. Ha a kereszteződésben jelzőtáblák mutatják a forgalmi rendet

Ilyen esetekben a követendő magatartás egyértelmű, hiszen mutatják a táblák.

Érdemes fölhívni a figyelmet arra, hogy a jelzőtáblákat mindig gondosan figyeljük meg, hiszen a kiegészítő táblák alapvetően befolyásolják a kereszteződésben követendő magatartást!

Ezt mondja a KRESZ:

28. § (1) ...

...

(2) A másik jármű érkezési irányától függetlenül elsőbbséget kell adni az útkereszteződésben

...

b) az olyan útról érkező járművel, amelyen az útkereszteződés előtt „Elsőbbségadás kötelező” vagy „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla van, a keresztező - illetőleg a kiegészítő táblán vastag vonallal jelzett - útról érkező jármű részére;

...

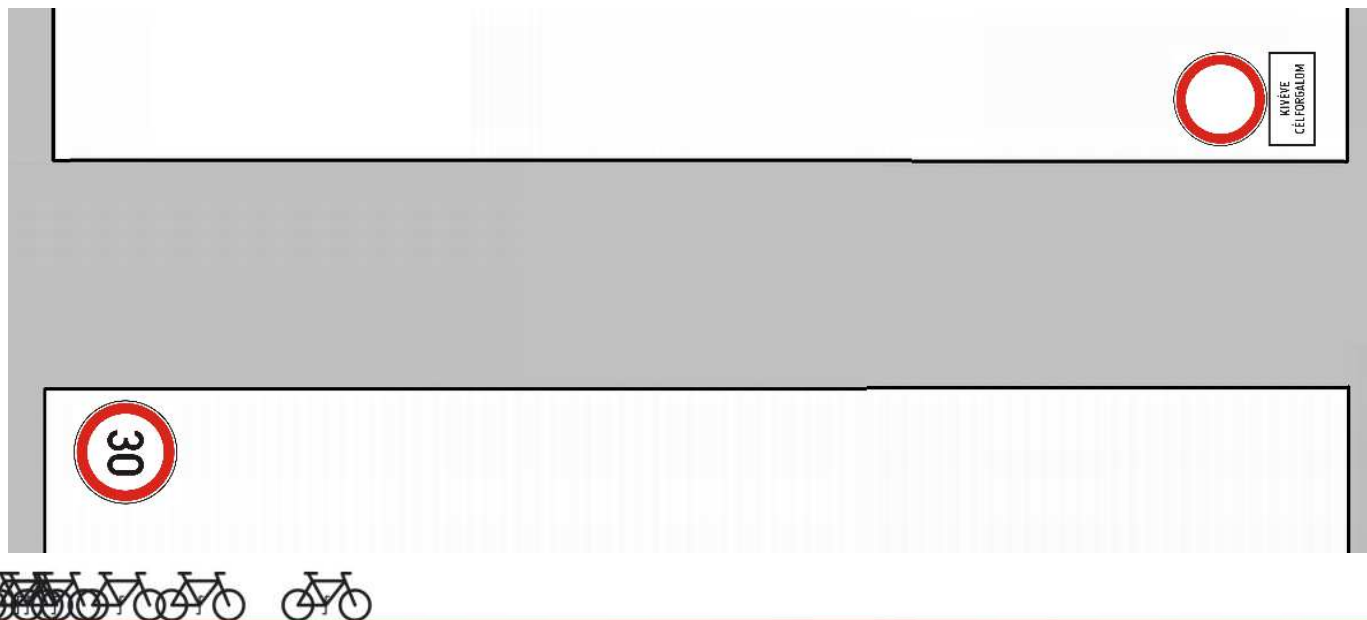

9. Nem valódi egyirányú utcák

A nem valódi egyirányú utca fogalma nem szerepel a magyar KRESZ-ben, magát a fogalmat a biztonságos közlekedéshez talán nem is szükséges ismerni, azonban, hogy megértsünk néhány furcsának tűnő táblázást, mégis érdemes megismerkedni vele.

Miskolcon is találkozhatunk ilyennel pl. a Huba utca északi (a Leventevezér és az Álmos utca közötti) szakaszán, vagy a várnál, a János utcában. A hamis egyirányú utca egyik végén hiányzik az *Egyirányú forgalmú út* tábla, a másik végén viszont vagy kihelyezik a *Behajtani tilos* jelzőtáblát, vagy pl. *Kötelező haladási irány* jelzőtábla alkalmazásával tiltják meg az utcába ebből az irányból történő behajtást. Az ilyen utcán belül azonban a gépjárművek megfordulását nem tiltja semmi, így tehát a megforduló, vagy kapubejárókból kihajtó gépjárművek mindkét irányban közlekedhetnek.

A nem valódi egyirányú forgalmi rendet az ábra a Huba utca példáján mutatja be. (A Huba és az Álmos utcák kereszteződésében éveken át rendszeresen fordultak elő balesetek, de a nem valódi egyirányú forgalmi rend bevezetése óta gyakorlatilag nem történik baleset.)

10. De nem fognak a kerékpáros kétirányúsítás miatt megszorodni a balesetek?

A válasz egyértelmű és határozott: nem.

A világ nagyon sok országának nagyon sok városában alkalmazzák ezt a forgalmi rendet, és sehol sem figyelték meg, hogy emiatt nőtt volna a balesetek száma.

Vajon miért nem tartják veszélyesnek sem a tapasztalt szakemberek, sem a tapasztalt kerékpárosok ezt a forgalmi szituációt?

Leginkább azért, mert a szembejövő találkozó járművezetők (autós és kerékpáros) már messziről jól látják egymást, **szemkontaktust** tudnak tartani, és mindkettőjüknek módja van arra, hogy reagáljanak egymás cselekvésére.

Figyeljük meg, hogy egy átlagos autó **bal** szélső pontja (a visszapillantó tükör) kb. 60 cm-re van a vezető fejének síkjától. Az átlagos kerékpár **bal** szélső pontja (kormányvég) 30-35 cm-re van a kerékpáros fejének síkjától. A távolság tehát alig 25-30 cm-rel kisebb. Az egymás melletti biztonságos elhaladáshoz szükséges oldaltávolságot autós és kerékpáros hasonlóan becsli, a járművek találkozása ráadásul mindkettőjük számára könnyen áttekinthető.

A kerékpár(os) esetében ugyanez a távolság a **jobb** oldalon is ugyanennyi (bár ennek nincs jelentősége).

Az autó **jobb** oldali visszapillantó tükre viszont legalább kétszer akkora távolságra van a vezető fejétől, mint a bal oldali.

Ezért az autós számára a kerékpáros megelőzéséhez szükséges biztonságos oldaltávolság helyes megválasztása – különösen szűk forgalmi sáv esetén – sokkal nehezebb feladat, és gyakran kritikus helyzetet idézhet elő.

Így tehát éppen fordítva van, mint sokan gondolnák: a gépjárművek menetirányával szemben haladó kerékpáros helyzete a biztonságosabb, nem pedig a gépjárművekkel azonos irányban haladóé.

Nálunk még újszerű ez a forgalmi rend, így hazai kutatások egyelőre sem a biztonságát, sem a veszélyességét nem támasztották alá. Miután külföldön nagyobb múltra tekint vissza, és számos vizsgálat igazolta veszélytelenségét. Most egy 2002-es német kutatás eredményeiből idézünk¹.

¹ Alrutz, Angenendt, Draeger, Gündel: Verkehrssicherheit in Einbahnstraßen mit gegengerichtetem Radverkehr. In: Straßenverkehrstechnik, 6/2002

A vizsgálatban 669 egyirányú utca baleseti helyzetét elemezték. Ezeknek több mint 80 %-ában a vizsgált 3-4 éves időszakban egyáltalán nem történt baleset. A balesetek gyakorisága az egyirányú utcákban egyébként is kisebb volt, mint általában, de a kerékpáros kétirányúsítás után enyhén még csökkent.

Megfigyelték, hogy a kerékpáros kétirányúsítás hatására csökkent a járdázók száma, emiatt csökkentek a gyalogos-kerékpáros érintettségű balesetek is.

Különösen figyelemre méltó, hogy a 17 év alatti korosztály részaránya az ellenirányú kerékpáros és autós közötti balesetekben lényegesen csökkent a kerékpáros kétirányúsítás következtében.

Kétirányú kerékpáros közlekedés egyirányú utcákban Részletes tájékoztató, 2., javított kiadás Miskolc, 2012.

Készült az első miskolci bringás kétirányúsítások alkalmából 2011-ben összeállított első kiadás alapján

Kiadja:

Kerékpáros Miskolc Egyesület

info@kereparosmiskolc.net

(06-30) 951-67-17

Összeállította:

Kunhalmi Zoltán

Grafika:

Vascsák Roland

Fényképek:

Bencze-Kovács Virág

és

Magyar Kerékpárosklub archívuma

Címlapfotó:

Kunhalmi Zoltán

